

Seat No.

Rayat Shikshan Sanstha's
Chhatrapati Shivaji College, Satara (Autonomous)
B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022
Sociology (Optional) Paper-III
SOCO3: Social Issues in India

Day and Date: Wednesday, 07/12/2022

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 As social problems are created in this society, it should be taken care of by the society itself.
a) Rubington and Winberg b) Fuller and Myers c) Horton and Leslie d) Case
- 2 - - - - - This is not a social problem.
a) Crime b) Earthquake c) Alcoholism d) Forced labor
- 3 When the majority of the people in the society behave against ----- they are called social problems.
a) Social regulation b) Custom, tradition c) Social change d) Social control
- 4 ----- The study of sociology started at the postgraduate level in the university.
a) Delhi b) Mumbai c) Kolkata d) Pune
- 5 ----- The first study of sociology was started in the year Mumbai University.
a) 1919 b) 1901 c) 1911 d) 1921
- 6 ----- According to him, communalism is definitely an insistent political community.
a) Bipinchandra b) Harikrishna Rawat c) Louis Duma d) Randhir Singh
- 7 The demand for an independent Khalistan is a form of ----.
a) Revenge sectarianism b) Separatist sectarianism
c) Non-aligned sectarianism d) Separatist sectarianism
- 8 PCPNDT in India The law came into existence this year.
a) 1991 b) 1972 c) 1994 d) 1988
- 9 Sectarianism and sectarian violence is a very ---- social phenomenon.
a) Complex b) Gentle c) Difficult d) Medium
- 10 Sectarianism is a social phenomenon and its nature needs to be clarified at different levels.
a) Versatile b) Head c) One-sided d) Bidirectional

- 11 Sectarianism or sectarianism is a very complex phenomenon.
a) Social b) Cultural c) Political d) Religious
- 12 The definition of poverty in terms of deprivation is considered by -----.
a) Gillian b) Harrington c) Goddard d) Adam Smith
- 13 Exploitation is considered to be the main cause of poverty by -----.
a) Karl Marx b) Henry George c) Max Weber d) Goddard
- 14 In which state was the Employment Guarantee Scheme first introduced?
a) Karnataka b) Uttar Pradesh c) Punjab d) Maharashtra
- 15 The right to work was recognized by -----
a) Planning Board b) Constitution c) Government of Maharashtra d) Central Government

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Necessity of study of social problem
- 2 Concept of social problem
- 3 Communalism and effective police system
- 4 Elimination of unemployment

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Fuller and Myers' Type of Social Problem
- 2 Causes of feticide.
- 3 Poverty and social inequality
- 4 Unemployment and individual factors

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Describe the social problem by explaining its characteristics.
- 2 Explain the causes of sectarianism.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 सामाजिक समस्या या समाजातच निर्माण होत असल्याने त्यांच्यावर समाजानेच उपाययोजना केली पाहिजे ---- सांगितले आहे.
अ) रुबिगटन व विनबर्ग ब) फुल्लर व मायर्स क) हार्टन व लेस्ली ड) केस
- 2 ----- ही सामाजिक समस्या नाही.
अ) गुन्हेगारी ब) भूकंप क) मद्यपान ड) वेठबिगारी

- 3 समाजातील बहुसंख्य व्यक्तींनी ----- विरुद्ध वर्तन केले असता त्यांना समाजील समस्या असे म्हणतात.
अ) सामाजिक नियमन ब) प्रथा ,परंपरा क) सामाजिक परिवर्तन ड) सामाजिक नियंत्रण
- 4 ----- विद्यापीठात पदव्युत्तर स्तरावर समाजशास्त्राच्या अध्ययनास सुरुवात झाली.
अ) दिल्ली ब) मुंबई क) कलकता ड) पुणे
- 5 -----साली मुंबई विद्यापीठात सर्व प्रथम समाजशास्त्राच्या अध्ययनास सुरुवात झाली.
अ) 1919 ब) 1901 क) 1911 ड) 1921
- 6 -----यांच्या म्हणण्यानुसार सांप्रदायिकता म्हणजे निश्चयपूर्वक आग्रही स्वरूपाचा राजकीय समुदाय होय.
अ) बिपिन चंद्र ब) हरिकृष्ण रावत क) लुई ड्युमा ड) रणधीर
- 7 स्वतंत्र खलिस्तानची होणारी मागणी हा ---- यांचा प्रकार आहे.
अ) सूडवादी संप्रदायवाद ब) फुटीरवादीसंप्रदायवाद
क) अलिप्ततावादी संप्रदायवाद ड) विभक्तवादी संप्रदायवाद
- 8 भारतात पी.सी.पी.एन.डी.टी. कायदा -----या वर्षी अस्तित्वात आला.
अ) १९९१ ब) १९७२ क) १९९४ ड) १९८८
- 9 संप्रदायवाद आणि सांप्रदायिक हिंसाचार ही एक अतिशय ---- अशी सामाजिक घटना आहे.
अ) जटिल ब) सौम्य क) किलीष्ट ड) मध्यम
- 10 संप्रदायवादही --- अशी सामाजिक घटना असून वेगवेगळ्या स्तरावर तिचे स्वरूप स्पष्ट करणे आवश्यक आहे.
अ) बहुमुखी ब) मुखी क) एकमुखी ड) द्विमुखी
- 11 सांप्रदायिकता किंवा संप्रदायवाद ही एक अत्यंत गुंतागुंतीची ----- घटना आहे.
अ) सामाजिक ब) सांस्कृतिक क) राजकीय ड) धार्मिक
- 12 वंचिततेच्या संदर्भात दारिद्र्याची व्याख्या ----- यांनी मानले आहे.
अ) गिलीन ब) हॅरिंग्टन क) गोडार्ड ड) अॅडॅम स्मिथ
- 13 शोषण हे गरिबीचे मुख्य कारण----- यांनी मानले आहे.
अ) कार्लमार्क्स ब) हेन्री जॉर्ज क) मक्स वेबर ड) गोडार्ड
- 14 रोजगार हमीयोजना' सर्व प्रथम कोणत्या राज्यात सुरु झाली.
अ) कर्नाटक ब) उत्तरप्रदेश क) पंजाब ड) महाराष्ट्र
- 15 कामाचा हक्क -----यांनी मान्य केला.
अ) नियोजन मंडळ ब) राज्यघटना क) महाराष्ट्र सरकार ड) केंद्र सरकार

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 सामाजिक समस्येच्या अध्ययनाची आवश्यकता
- 2 सामाजिक समस्येचे संकल्पना
- 3 संप्रदायीकता आणि कार्यक्षम पोलीस यंत्रणा
- 4 बेरोजगारी निर्मूलन

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 फुल्लर व मायर्स यांचे सामाजिक समस्येचे प्रकार

- 2 स्त्रीभ्रूणहत्येची कारणे .
- 3 दारिद्र्य व सामाजिक विषमता
- 4 बेरोजगारी आणि व्यक्तिगत घटक

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 सामाजिक समस्येचा अर्थ सांगून वैशिष्ट्ये विषद करा.
- 2 संप्रदायवादाची कारणे स्पष्ट करा.

*****

Model Answer Paper

Rayat Shikshan Sanstha's
Chhatrapati Shivaji College, Satara (Autonomous)
B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022
Sociology (Optional) Paper-III
SOCO3: Social Issues in India

Day and Date: Wednesday, 07/12/2022
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 सामाजिक समस्या या समाजातच निर्माण होत असल्याने त्यांच्यावर समाजानेच उपाययोजना केली पाहिजे ---- सांगितले आहे.
अ) रुबिगटन व विनबर्ग ब) फुल्लर व मायर्स क) हार्टन व लेस्ली ड) केस
Option 3
- 2 ----- ही सामाजिक समस्या नाही.
अ) गुन्हेगारी ब) भूकंप क) मद्यपान ड) वेठबिगारी
Option 2
- 3 समाजातील बहुसंख्य व्यक्तींनी ----- विरुद्ध वर्तन केले असता त्यांना समाजील समस्या असे म्हणतात.
अ) सामाजिक नियमन ब) प्रथा ,परंपरा क) सामाजिक परिवर्तन ड) सामाजिक नियंत्रण
Option 1
- 4 ----- विद्यापीठात पदव्युत्तर स्तरावर समाजशास्त्राच्या अध्ययनास सुरुवात झाली.
अ) दिल्ली ब) मुंबई क) कलकता ड) पुणे
Option 2
- 5 -----साली मुंबई विद्यापीठात सर्व प्रथम समाजशास्त्राच्या अध्ययनास सुरुवात झाली.
अ) 1919 ब) 1901 क) 1911 ड) 1921
Option 1
- 6 -----यांच्या म्हणण्यानुसार सांप्रदायिकता म्हणजे निश्चयपूर्वक आग्रही स्वरूपाचा राजकीय समुदाय होय.
अ) बिपिन चंद्र ब) हरिकृष्ण रावत क) लुई ड्युमा ड) रणधीर
Option 3
- 7 स्वतंत्र खलिस्तानची होणारी मागणी हा ---- यांचा प्रकार आहे.
अ) सूडवादी संप्रदायवाद ब) फुटीरवादीसंप्रदायवाद
क) अलिप्ततावादी संप्रदायवाद ड) विभक्तवादी संप्रदायवाद
Option 2
- 8 भारतात पी.सी.पी.एन.डी.टी. कायदा -----या वर्षी अस्तित्वात आला.
अ) १९९१ ब) १९७२ क) १९९४ ड) १९८८
Option 3
- 9 संप्रदायवाद आणि सांप्रदायिक हिंसाचार ही एक अतिशय ---- अशी सामाजिक घटना आहे.
अ) जटिल ब) सौम्य क) किलीष्ट ड) मध्यम
Option 1

10 संप्रदायवादही --- अशी सामाजिक घटना असून वेगवेगळ्या स्तरावर तिचे स्वरूप स्पष्ट करणे आवश्यक आहे.

अ) बहुमुखी ब) मुखी क) एकमुखी ड) द्विमुखी

Option 4

11 सांप्रदायिकता किंवा संप्रदायवाद ही एक अत्यंत गुंतागुंतीची ----- घटना आहे.

अ) सामाजिक ब) सांस्कृतिक क) राजकीय ड) धार्मिक

Option 4

12 वंचिततेच्या संदर्भात दारिद्र्याची व्याख्या ----- यांनी मानले आहे.

अ) गिलीन ब) हॅरिंग्टन क) गोडार्ड ड) अॅडम स्मिथ

Option 2

13 शोषण हे गरिबीचे मुख्य कारण----- यांनी मानले आहे.

अ) कार्लमार्क्स ब) हेन्री जॉर्ज क) मक्स वेबर ड) गोडार्ड

Option 1

14 'रोजगार हमीयोजना' सर्व प्रथम कोणत्या राज्यात सुरु झाली.

अ) कर्नाटक ब) उत्तरप्रदेश क) पंजाब ड) महाराष्ट्र

Option 4

15 कामाचा हक्क -----यांनी मान्य केला.

अ) नियोजन मंडळ ब) राज्यघटना क) महाराष्ट्र सरकार ड) केंद्र सरकार

Option 4

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 सामाजिक समस्येच्या अध्ययनाची आवश्यकता

Ans:

2 सामाजिक समस्येचे संकल्पना

Ans:

3 संप्रदायीकता आणि कार्यक्षम पोलीस यंत्रणा

Ans:

4 बेरोजगारी निर्मुलन

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 फुल्लर व मायर्स यांचे सामाजिक समस्येचे प्रकार

Ans:

2 स्त्रीभ्रूणहत्येची कारणे .

Ans:

3 दारिद्र्य व सामाजिक विषमता

Ans:

4 बेरोजगारी आणि व्यक्तिगत घटक

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 सामाजिक समस्येचा अर्थ सांगून वैशिष्ट्ये विषद करा.

Ans:

2 संप्रदायवादाची कारणे स्पष्ट करा.

Ans:

*****